

Rzecznik Praw Obywatelskich zwrócił uwagę na kwestię przewlekłości postępowania w zakresie rozpoznania i stwierdzenia choroby zawodowej. W tej sprawie wystosował do Ministra Zdrowia stanowisko, w którym pyta o możliwości modyfikacji obowiązującego stanu prawnego w celu wyeliminowania przewlekłości postępowania w ww. sprawach.

Na czym polega problem?

Zgodnie z zapisami rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie chorób zawodowych właściwym do orzekania w zakresie chorób zawodowych jest lekarz zatrudniony w uprawnionej do orzekania jednostce orzeczniczej I stopnia. Od orzeczenia lekarskiego pracownik (lub były pracownik) może złożyć odwołanie wraz z wnioskiem o przeprowadzenie ponownego badania lekarskiego w jednostce orzeczniczej II stopnia.

W postępowaniu o stwierdzenie choroby zawodowej inspekcja sanitarna jest związana rozpoznaniem choroby podanym w orzeczeniu lekarskim i nie są uprawnione do samodzielnej oceny dokumentacji medycznej. Oznacza to, że gdy specjalistyczna jednostka medyczna właściwa do rozpoznawania chorób zawodowych orzeka o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, organy administracji sanitarnej są zobowiązane do wydania decyzji w oparciu o wydane orzeczenie lekarskie.

Wskazać należy, że organy sanitarne, traktując orzeczenie jako dowód w postępowaniu, poddają je ocenie pod kątem zachowania kryteriów wyznaczonych treścią K.p.a. i w obliczu braków uzasadnienia zawartego w nim rozstrzygnięcia, a także potrzeby uzupełnienia orzeczenia medycznego, zwracają się do jednostek orzeczniczych o uzupełnienie orzeczenia.

W rezultacie proces orzeczniczy może ulec znacznemu wydłużeniu, nawet do kilkunastu miesięcy, zwłaszcza w sytuacjach skomplikowanej oceny narażenia zawodowego lub braków stosownej dokumentacji. Przewlekłość procedury rozpoznania choroby zawodowej przekłada się następnie na przewlekłość procedury stwierdzenia choroby zawodowej. Decyzja o stwierdzeniu choroby zawodowej bądź braku podstaw do jej stwierdzenia wydana przez właściwego państwowego inspektora sanitarnego może być następnie przedmiotem odwołania do organu wyższego stopnia, którym jest najczęściej Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny. Dopiero na decyzję wydaną przez organ drugiej instancji strony postępowania mogą wnieść skargę do właściwego Sądu Administracyjnego.

W postępowaniu odwoławczym decyzje inspekcji sanitarnej są rozpatrywane przez sądy administracyjne nie pod względem merytorycznym, ale pod kątem zgodności z prawem wydanych decyzji. W takim postępowaniu nie jest więc możliwa merytoryczna ocena prawidłowości orzeczeń lekarskich o rozpoznaniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do jej rozpoznania.

W wyniku ponownego postępowania, mimo zaleceń sądu, nie jest uzupełniany materiał dowodowy zgodnie z zaleceniami sądu i dochodzi do wydania decyzji obarczonych tymi samymi lub podobnymi wadami. Niestety zdarza się, że taka sytuacja powtarza się wielokrotnie, w wyniku czego postępowanie trwa wiele lat.

Ocena Rzecznika

Choroby zawodowe pod kontrolą sądów powszechnych - pomysł RPO

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: piątek, 19, luty 2016 23:00

Monika Małowiecka

Odsłony: 1738

Nowelizacją z dnia 9 kwietnia 2015 r prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi rozszerzono kompetencje sądów administracyjnych do wydawania rozstrzygnięć merytorycznych, jednakże zostały one ograniczone do dość wąsko.

W ocenie RPO kontrola sądowno-administracyjna decyzji wydanych w przedmiocie stwierdzenia choroby zawodowej nadal jest niewystarczająca. Nie daje bowiem sądowi możliwości weryfikacji dotychczasowych ustaleń np. w postępowaniu dowodowym w zakresie prawidłowości orzeczenia lekarskiego. Sytuację zmieniliby wprowadzenie zasady, że decyzje organów Inspekcji Sanitarnej o stwierdzeniu choroby zawodowej lub o braku podstaw do jej stwierdzenia, zostają poddane kontroli sądów powszechnych, tak jak ma to miejsce w stosunku do decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych przyznających lub odmawiających świadczenia rentowe z tytułu niezdolności do pracy. Warto rekomendacji jest ponadto przyjęcie takich rozwiązań, które będą dawały możliwość kontroli /nadzoru/ nad jednostkami orzeczniczymi prowadzącymi postępowanie w sprawie rozpoznania choroby zawodowej, podobnie jak uczyniono to w przypadku nadzoru ZUS nad orzecznictwem w sprawach dotyczących niezdolności do pracy.

Źródło: RPO